

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

Administrationsafdelingen
Kontrol- og Analysekontoret

NOTAT

Dato: 30. november 2009
Journalnummer: 09/09054
Sagsbehandler: sba

Notat til Europaudvalget om afgivelse af indlæg i EF-domstolens præjudicielle sag, C-325/09, Maria Dias

1. Indledning

Supreme Court of Judicature i Storbritannien, har forelagt EF-domstolen to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 16, stk. 1, i direktiv 2004/38/EF (opholdsdirektivet) og artikel 18, stk. 1, i EF-traktaten.

Det første centrale spørgsmål i sagen vedrører fortolkningen af begrebet "lovligt ophold" i opholdsdirektivets artikel 16, stk. 1, om ret til tidsbegrænset ophold.

Det andet centrale spørgsmål i sagen er, om der af unionsborgerskabet i EF-traktatens artikel 18, stk. 1, direkte kan udledes en ret til tidsbegrænset ophold.

2. Sagens faktiske omstændigheder

Sagen omhandler en portugisisk statsborger, Maria Dias (sagsøger), der er indrejst i Storbritannien i 1998. Sagsøger har været i beskæftigelse fra 1998 til 2003, hvorefter hun gik på barselsorlov. I forlængelse af barselsorloven genoptog sagsøger ikke sit arbejde (i perioden april 2003 - april 2004). Først i april 2004 fik hun på ny beskæftigelse, men denne beskæftigelse ophørte i 2007. Herefter har hun ikke været i beskæftigelse.

Sagsøger har gjort gældende, at hun i perioden april 2003 - april 2004 har haft lovligt ophold på trods af, at hun ikke har været arbejdstager eller selvforsørgende. Hun henviser blandt andet til, at hun har haft et gyldigt registreringsbevis i denne periode. Det første spørgsmål i sagen er, om hendes ophold i denne periode kan anses for lovligt i artikel 16, stk. 1's forstand.

Sagsøger har i den forbindelse gjort gældende, at hun i kraft af sit ophold i Storbritannien som arbejdstager i fem år i træk i perioden 1998-2003 har opnået ret til tidsbegrænset ophold. Opholdsdirektivet trådte dog først i kraft den 30. april 2006, hvor retten til tidsbegrænset ophold blev indført som en ny rettighed for EU-borgere.

Det andet spørgsmål i sagen er, om sagsøger i kraft af artikel 18, stk. 1, i EF-traktaten (unionsborgerskabet) kan udlede en direkte ret til tidsbegrænset ophold, hvis denne ret ikke allerede er hjemlet i opholdsdirektivet.

3. Dansk praksis

Problemstillingen i den forelagte sag i forhold til fortolkningen af begrebet "lovligt ophold" i artikel 16, stk. 1, i opholdsdirektivet, samt fortolkningen af artikel 18, stk. 1, i EF-traktaten, har ikke været genstand for sager i Udlændingesservice.

4. EF-domstolens praksis

For så vidt angår retsstillingen for EU-borgere, der forud for opholdsdirektivets vedtagelse har haft fem års lovligt ophold i værtsmedlemsstaten, indeholder direktivet ingen udtrykkelige regler herom. Spørgsmålet er forelagt EF-domstolen præjudicielt i sag C-162/09, Lassal. Det præjudicielle spørgsmål i Lassal-sagen er således om ophold i henhold til tidligere fællesskabsretlige instrumenter, der tillægger arbejdstagere opholdsret, i en uafbrudt periode på fem år, som ophørte før den 30. april 2006 (opholdsdirektivets ikrafttrædelse), kan danne grundlag for tidsubegrænset ophold efter opholdsdirektivets artikel 16, stk. 1.

For så vidt angår spørgsmålet om fortolkningen af, hvad der konstituerer "lovligt ophold" i artikel 16, stk. 1's forstand samt spørgsmålet om, hvorvidt der kan udledes ret til tidsubegrænset ophold af artikel 18, stk. 1, i EF-traktaten, foreligger der ingen retspraksis herom.

5. Regeringens retlige stillingtagen og sagens betydning for dansk ret

Da sagens udfald vil kunne have betydning for anvendelsen af EU-reglerne på EU-borgere med opholdsperioder, hvor betingelserne i opholdsdirektivet ikke umiddelbart er opfyldt samt for fortolkningen af unionsborgerskabet i artikel 18, stk. 1, i EF-traktaten, skal der fra dansk side afgives indlæg i sagen, hvori der først og fremmest argumenteres for, at ret til tidsubegrænset ophold er betinget af, at EU-borgeren i fem år i træk opfylder betingelserne i opholdsdirektivet for at have ret til ophold som f.eks. arbejdstager, og at artikel 18, stk. 1, i EF-traktaten, ikke kan påberåbes selvstændigt til støtte for en ret til tidsubegrænset ophold.